KVWN RICHT UNIEK WATERFONDS OP

Aqua for All: A4A

Veel bedrijven en instanties in Nederland houden zich bezig met water: drinkwater, afvalwater, proceswater. Een aantal bedrijven begeeft zich ook over de grens om de Nederlandse expertise te verkopen. De watersector heeft verschillende initiatieven ontplooid om tot een gezamenlijke aanpak te komen; tot op heden gebeurt dat echter nog niet grootschalig. Waarom denkt het bestuur van de KVWN dat een nieuw initiatief om een waterfonds op te richten toch kans van slagen heeft? Wat is er zo bijzonder aan dit fonds?

Gedurende de eerste 100 jaar van haar bestaan heeft de KVWN zich vooral ingezet voor het bereiken van een hoog niveau van drinkwatervoorziening in eigen land. Dit doel is inmiddels ruimschoots gehaald. In haar beleidsplan voor de 21e eeuw heeft de KVWN nadruk gelegd op de export van kennis en ervaring ter verbetering van de watervoorziening in ontwikkelingslanden. In dit licht past de oprichting van een waterfonds dat zich op ontwikkelingslanden richt: Aqua for All, A4A. De hoog gekwalificeerde Nederlandse waterbranche beschikt bij uitstek over mogelijkheden om deskundige mensen beschikbaar te stellen en materiële (en financiële) middelen te genereren voor het ondersteunen van projecten in ontwikkelingslanden.

Professioneel, niet commercieel

Wat uniek is aan dit KVWN initiatief, zeker in deze tijd van marktdenken, is dat het geen op winst gerichte, commerciële doelen nastreeft. Daarmee onderscheidt het zich van initiatieven als Aquanet, Global Waterpartnership en Netherlands Water Partnership.

Een tweede uniek gegeven is, dat er door diverse hulporganisaties (NOVIB, Simavi, Unicef, ICCO) bij het KVWN-bestuur op is aangedrongen om het initiatief te nemen tot een vorm van permanente fondsenwerving door de waterbr anche, ter ondersteuning van drinkwaterprojecten in ontwikkelingslanden. Door de uitvoering van het project 'Water Overbrugt Wereldwijd' in het jubileumjaar 1999 van de KVWN zijn nauwe contacten ontstaan tussen het KVWN-Bestuur, hulporganisaties, drinkwaterbedrijven, en bedrijven die geïnteresseerd zijn in sponsoring van drinkwaterprojecten in ontwikkelingslanden. Gebleken is dat de hulporganisaties water beschouwen als basis voor ontwikkelingsprojecten en dat zij de inbreng van de branche hierin gaarne omarmen. Zij zien in A4A toegevoegde waarde op het gebied van fondsenwerving, expertise en publiciteitskanalen.

Hierbij is de verwachting gerechtvaardigd dat door bundeling van krachten en een professionele opzet een veel groter effect is te bereiken (lees: meer geld is binnen te halen), dan bij de huidige versnipperde aanpak. De KVWN, als personenvereniging van drinkwaterprofessionals, lijkt de meest aangewezen organisatie om hiertoe het initiatief te nemen. Persoonlijke contacten (KVWN als netwerkorganisatie), diepe wortels in de Nederlandse drinkwaterwereld en de aantrekkingskracht van drinkwater wekken vertrouwen in het welslagen van dit KVWN initiatief.

Doelstellingen van het KVWN Waterfonds

Vanuit de doelstellingen van de KVWN, gericht op contacten en kennisuitwisseling, vloeien de volgende drie doelstellingen voor A4A voort:

- Een bundeling van krachten in de Nederlandse waterbranche, om een duurzame ontwikkeling van de watervoorziening in derde wereldlanden op ideële grondslag te bewerkstelligen, in samenwerking met hulporganisaties die op dit gebied actief zijn.
- Het genereren van fondsen door de waterbranche en het beschikbaar stellen van deze fondsen en eigen expertise aan hulporganisaties die waterprojecten in derde wereldlanden uitvoeren.
- Het uitwisselen van kennis en ervaringen tussen de waterbedrijven en hulporganisaties, zodat de effectiviteit en efficiency bij de uitvoering van waterprojecten wordt vergroot.

Het voorlopige logo van Aqua for all.

Een vierde dochter

Hoe kan A4A deze doelstellingen realiseren? De voorgestelde werkwijze kan het beste worden geïllustreerd met het beeld van een zandloper. De bovenzijde van de zandloper fungeert als een trechter, waarin de door de waterbranche beschikbaar gestelde financiële middelen, kennis en materialen worden verzameld. Aan de onderzijde worden de verzamelde middelen en beschikbare kennis uitgezet bij de hulporganisaties, die ze inzetten voor de uitvoering van waterprojecten in derde wereldlanden. De hals van de zandloper wordt gevormd door een kleine professionele staf, die de zaken coördineert, de waterbranche stimuleert en ondersteunt bij de inzameling van geld en het beschikbaar stellen van kennis en professionele deskundigheid. Tevens bewaakt deze staf de selectie, registratie en voortgang van de projecten. Hiertoe zullen criteria worden ontwikkeld die zoveel mogelijk aansluiten bij de criteria van de hulporganisaties zelf.

De juridische vorm van het waterfonds A4A kan een Stichting zijn, die wordt opgestart als een dochter van de KVWN (en mogelijk NVA), naar het voorbeeld van de 'oudere dochters' KIWA, VEWIN en SWO. De Stichting dient als onafhankelijke instelling naast de hulporganisaties te opereren. Voor

Stuurgroep A4A

Ter voorbereiding van een besluit over de oprichting van A4A heeft het bestuur van de KVWN de Stuurgroep A4A in het leven geroepen, die de mogelijkheden verder zal onderzoeken. Als projectleider is oud-bestuurslid Ed van Zuidam bereid gevonden (op vrijwillige basis) de kar te trekken. Vanuit het bestuur nemen deel Martien den Blanken, Bjorn Hoogwout en Isabel Couwenberg.

elk project zal de toegevoegde waarde van het project aan de Stichting A4A aangetoond moeten worden, voordat het fonds zich verplicht tot bijdragen.

Toetsing van projecten aan de (nog te formuleren) selectiecriteria geschiedt door een onafhankelijke Commissie van Deskundigen, o.a. uit de wetenschap, waterbranche, ontwikkelingshulporganisaties en overheid. Ook zal de Stichting samenwerking nastreven met universiteiten en instellingen in de gezondheidszorg. Een Comité van Aanbeveling zal het imago van de Stichting doen groeien bij de doelgroepen voor fondsenwerving. Voor de samenstelling van het comité van aanbeveling zal naar kandidaten worden gezocht met een wervende uitstraling, natuurlijk charisma, brede maatschappelijke bekendheid en een adequaat netwerk.

Maatschappelijk ondernemen

Deelname aan het werk van de Stichting Water Fonds moet gezien worden als onderdeel van maatschappelijk verantwoord ondernemen. In de laatste NIPO-enquête gaf tweederde van de klanten van waterleidingbedrijven aan, bereid te zijn om bij te dragen aan de drinkwatervoorziening in ontwikkelingslanden. Uit de ervaring van bedrijven die meededen aan twinnings- of Aquanet projecten is gebleken, dat medewerkers graag kennis en (vrije) tijd willen besteden aan dergelijke werkzaamheden. De Stichting moet een dusdanig imago opbouwen, dat bedrijven en medewerkers graag vanuit zichzelf aan het werk van de Stichting willen bijdragen. De ervaring van organisaties als NOVIB en Simavi bij het verwerven van publicitaire aandacht is hierin onmisbaar.

Meerwaarde Stichting Aqua for All

Intermediair voor duurzame project hulp op niet-commerciële basis Kennis watersector koppelen aan kennis hulporganisaties Samenwerking met hulporganisaties, medische instellingen en wetenschap Gezamenlijke PR inspanningen en lobby bij overheden voor subsidies Verbetering imago sector en deelnemende bedrijven door labelling

Fondsenwerving kan op vele manieren plaatsvinden. Enkele mogelijkheden:

- waterleidingbedrijven, waterschappen, overheden en bedrijven die 'iets hebben met water', kunnen doteren aan (eventueel door hen zelf) voorgedragen waterprojecten in ruil voor betrokkenheid, maatschappelijke profilering, etc. Dit kan gaan in de vorm van 'eigen' projecten of via algemene dotaties. Dotaties kunnen de vorm hebben van geld, materialen, materieel en/of menskracht.
- waterleidingbedrijven (en mogelijk ook waterschappen) kunnen hun klanten benaderen via bijsluiters bij de nota met het verzoek om geld over te maken ten behoeve van voorgedragen projecten (bijvoorbeeld jaarlijks een vast bedrag, een bedrag per verbruikseenheid en/of een percentage van de nota) medewerkers van waterbedrijven of waterschappen kunnen acties voor fondsenwerving stimuleren, bij voorbeeld binnen lokale gemeenschappen en verenigingen.

Bij gebleken succes zal de Stichting een beroep kunnen doen op meer grootschalige vormen van fondsenwerving zoals de nationale postcodeloterij, etc. Ook verdubbelingsregelingen van bijvoorbeeld de Nederlandse overheid komen dan in zicht. Het Britse WaterAid (qua doelstelling en opzet vergelijkbaar met de hier gepresenteerde Stichting) bijvoorbeeld maakt zeer succesvol gebruik van lobbyacties richting overheden, waarmee onder andere directe project financieringen mogelijk worden.

Op de komende najaarsvergadering van de KVWN, 30 november a.s. bij het KIWA, zal nader op de Stichting A4A worden ingegaan. ¶

Met dank aan Isabel Couwenberg

Een van de waterputten in Oeganda (Foto: Novib).

ACTUALITEIT

'Fusie Nuon en WG niet slecht'

Een overname van Waterbedrijf Gelderland door Nuon water zou volgens onafhankelijk onderzoek kunnen leiden tot kostenbesparingen bij beide bedrijven. Maar ook het zelfstandig voortbestaan van de Gelderlanders kan tot kostenbesparingen leiden, volgens adviesbureau Andersson Elffers Felix. De directie van WG is fel tegen overname gekant.

In april van dit jaar deed Nuon een overnamebod van 500 miljoen gulden op WG. De directie van Waterbedrijf Gelderland was faliekant tegen het bod, en sprak van een 'vijandige overname'. Volgens directeur Van der Laan van WG zal overname, gevolgd door een eventuele beursgang van Nuon, de gebonden klanten geld gaan kosten. De argumenten van Nuon dat door de overname juist kosten bespaard zouden worden, die de consument uiteindelijk ten goede zullen komen, werden door hem niet overgenomen. WG gaf de voorkeur aan een fusie met de naastgelegen Waterleiding Maatschappij Overijssel, waarmee ook al besprekingen zijn gestart.

De aandeelhouders van WG, provincie en gemeenten, waren verdeeld over de kwestie en hebben een onafhankelijk onderzoek laten instellen. Uit dat onderzoek blijkt nu dus dat zowel zelfstandig voortbestaan van WG mogelijk is, net als een fusie met Nuon of een fusie met WMO. De directie en commissarissen van WG nemen deze maand een stelling in, de aandeelhouders zullen waarschijnlijk in april beslissen. ¶